דיזעס בלאטט ערשיינט
דריי מאל וואכענטלך
מאנטאג, מיטוואך אונד פרייטאג
אונד קאסטט
פיר אסטערריכ-אונגארן
נאנציעהריג 8 גולדן אסטר. וויר.
האלביעהריג 4 גולדן אסטר. וויר.
פיערטעלייעריג 2 גולדן אסטר. וויר.

פרים איינלאנד
נאנציעהריג 9 גולד. — קר. א. וויר.
האלביעהריג 4 גולד. 50 קר. א. וויר.
פיערטעלייעריג 2 גולד. 25 קר. א. וויר.

יידישע פעסטער צייטונג

אויף דיזעס ציטונג קאנן מאן
יעדען טאג
פרענומעריזן.
אונד דער פרענומעראנדאנ-פעריאדן
בעגינט מיט דעם פעסטאנג דעם
ערסטן בלאטעס.

דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט,
ווייטצנער בולווארד נומ. 29,
וואקרן האן אויך דיא פרענומעראנדאנ-גלדער צו זענדען בעליעבן.

Nr 66 זעכצעהנטער יאהרגאנג פעסט, מיטטוואך דה סיון ה.תרמ"ד. Pest, den 11. Juni 1884.

„שלאגען ווי אלזא דיא הערען"!

האבט איהר איהן געהערט דיזען רוף, וויא איהן דער אנטיסעמיטישע קארטעל אין דיא ראהע מאסטע הינינשלייפערט? האבט איהר געזעהען, וויא דיא אנטיסעמיטישע באנדע דיזעס רופ אויף דער שטעללע פאלגע לייסטעט, וויא זיא מיט הינגאבען אבער דיא הערען הערפעלגען, אונד דאס דיא הערען זיך דארויך אשר לעגען דעטשטען, דאס זיא זיך מיט בלוטיגען קאפפען אלזאס פלייטשען? אונד דאס האבט איהר געמערקט, דאס דער ווילדע אנטיסעמיטיזמוס, נאכדעם ער דיא הערען אייסאנאנדער געגאנגען האט, זיך אבער דיא קיפלאדען דער יודען הערמאכטט? אונד וויסט איהר איך, איהר הערען, וואס דאס צו בעדייטען האט? נעהמט אויס עס דאך וויא אין צוטערן ווידסם לאנד גאנגען, דיא הערען יודען זיך נאך עטוא דיא אויגען, וויא בים ערוואכען נאך אינגעם דייטשע.

אפט דעם מאן אינע דייטשע בולדער, וועלכע אינגאנדער נאכדן ווער, דיא מאן אבער נישט פערשטעהט, עגדלך פרעגט מאן אינעם, דאס אינע אייפיפפ האט, וועלכע אייד דיא אויס דיגען ערקלארט. אינע זאלבע אייפיפפ, דא בעם איהר אין דונא פאטאר געפונדען. דיא לייטעט: „שלאגען ווי אלזא דיא הערען!" אונד דורך דיזע זע אייפיפפ ווד איך דיא נאגען אנגלייכען בולדער פאן פלוגבלאטיר, אבסבעהנגיר, דיא, מאלא, קאפפיטיאר, דיגאיעטבע, מיגדסבעגט, קאפיטאר, סעגגאנאדד, דערדיא אונד סאלאנד פער שטאנדלך געזייהדען, וויא דער פאבער אנגע אינ טערשיעד דער פארטיען, זיך אייך דיא הערען שטיעבעט אבער דאס געלאבט. איהר הערען, אלס עס אים לאנדע נוד !osd a zsidót" (שלאגט דיא יודען) געהיסען האט, איהר האבט איך אין דען שלאגבאדל פאן טיסא עסלאר ערגאנגען, איהר האבט איך בעלוסטיגט אינער דיא יודענקיאיאלדע אין דען פערשיעדענסטען טהיילען דעם לאנדעס; נון דענן, הייטע אזט עס אנדערס געזייהדען; הייטע לייטעט דער יאהלשפרד: !ossük az urakat" (שלא גען ווי דיא הערען)! — ווען איהר, זע ערקלארט אישטאט דען תלמיד! ער האט עס געזיגט נוד איך דיא יודען אבגעזעהען. דיא געזעללען אונד שלעכ עדגען אבער אין דער הייגעל ווייטער, אלס עס דער מייסטער געזייהלט.

מאן האט איך געזייהגט, מאן האט עס איך אים פאראיס געזאגט; דער פאבעל ווייד בייא דען יודען נישט שטעהען בלייבען; נאך דען יודען קאמטען דיא הערען, איהר יאלטעט ערגאך דיא מאהנרופע נישט הארען אונד נון גענעמטט איהר דיא פרייטאגקהייט. עס איט דאס אייגע טרייבען גענוגטהאבען, אבער זיא אזט אים גע יאהרען, פרייהר אלס ווד זיא ערוואכטעטען.

נאך נון יאהרדע דאס פאלל זע געוויסעמען לאז אין אייגע הייטע הייינגאנגע, וויא דאס דיס אייגער ווייהע פאן איהרען געגע עהמ. נון פאר דער קאנגטען יאנאבנדען מיטגלייערדער דעם אנ גארישען ווייסטאגס ווערדען. נון פאר דער הייסטאגס ווערדען. נון פאר דער הייסטאגס אבגעארדגעטע גענגבען, דיא זך ווד וויא נאסעגי יגגען הערומדיפען. אונד אינגאנדער וויא גענעטגע קלאטשטייבער אפפענטליך בעשטפפען, אבגעארד געטע, דיא פאס שנאנדאלטאבגען לעבען אונד אין איהרען צישטגנגען אייגע שפראבע פיהרען, וויא זיא בע טראגנאפטער אונד אנגלאטהגער נישט זין קאנן. נון פאר דער דיפפען, עלענדיג עקזיסטענגען, פארט לבע שטראסמענרייבער. איהרען קאפפ זע אין דער האהע טראגען אלס הייטע, נון פאר דער איזט דעם בעטראגעזהדם אייגע זאלבע ראללע אים אפפענט לבען לעבען צוגעפאללען אלס יעטצט, אונד נון פאר דער ווד דיא מאראל אייגער געוויססען קלאפפע זע דורך אונד דורך פערדערבט אלס גערארע אין אינזערער צייט. וואס ווידער, ווענן דאס פאלל, אין דעסען מיטטע דער צינדשטאף פאן זאלבען האדען הייגגעזייהפען ווידער, עטצט דיא צייט פיר גערעכטען האלט, אייסבערעבען.

צור וואהלבעווענונג.

דיא אנהאנגער דעם אנטיסעמיטישען קאנדי- דאטען דעם דיגא פאטאער יאהלבעווערקט, יע נעם קאטהאלישען גייסטלישען, פאן אלס דעם ווייד פע גאנגענע יאבבע בעריכטעט האבען, דאס ער נישט בלאס נוגען דיא יודען, ווגדערן איבערהיפט נו גען דיא הערערגדע לדאפפע דאס פאלך העטצט, יאהלטען דען אנגטאנ נאך עבע אנטיסעמיטישער אינ, נאמלך מיט דיזב אונד פלוגבלאטיר פיעדען, אונד בעריטעטען דאס הארדך פאר, דאס דיא יאהרגדע דער פראגאמטערע דעם פאנדדאטען דער ליבעראלען פארטיא אין אדקערט אינע גראסע שלאגעיא פעראנשאלטעטען. דער הייפט- הערעלפפדער יאהרדע הערדיך אין דאפפ נגנאמ- מען, וואס אנטער דער מעגגע אינגען יאהרען שטרים פעראדאבטע. דאס נעגדרעל ערבראך דאס שטאנד דעם נעמייגגעזעטעם אונד בעפאהרט אינטער אהרענגערדיסענדען לאדם אידרבע אנפיהרער. דער פרינגייאהרדענע לאמטע עטצט נאך מעהר אלס ציפאר. איהר ווגטט, שרייע ער, דאס זיך דיא הערען פאר אים פיכטען. שמ ע ר ען ווד דאס איזען זע לאנגע עס ווארם אזט, שלאגען ווד אלזא דיא הערען! דיעעס לאטטע פאלגטען אייך דיא נגטען יאהרגטעד. זיא שטרטעטען זיך אינ- טער ווגלדעם נעהיל, מיט שטאקען, נאבעלן אונד ציגעלן בעיאפגעגט, אייך דיא לאלאטשאער אונד מישלאראטשער. דיא ווייבער יאפפען דען יאנגען עקגלערגעגעגע דינגע נאך: יאהרענד דיא מאנגער זיך אייך דיא הערען שטרטעטען אונד פיעלע פאן אינען פערוואנדעטען. דער מאנדדאט נאאר אונד דינע אנהאנגער ערגייפפען דיא פלוגבלאט, זיא מיטטען אבער פאר דעם דאפפע דאלט מאכען, אים אידרע פערוואנדעטען צו פערגעבען אונד צו יאטען. נאך גראסערעם אינגלך יאהרדע הארדך פערהיטעט, דאס דער מאנדדאטע מיט אייפגעאבגען הארדען דיא דינגען באט, נישט אונס דארך ערגיגגערדען אונד אן דען אנטיסע מיטען קינע יאבבע צו גערטען. אינדעסען מאס אין יודע אים דעם דאפפע אטהעמראאן הער- בילדפען אונד עיגאהרטע, דיא אנטיסעמיטען האטטען דיא נגטאפפטע ערבראבען אונד דיא יודען בעגייבען. שטאלבטער אטאאט מיטטע זיך אייך שלבעגען פלוגבלאטען. ער דעקוויהדטע יאפפט מילטאר פאס יטעגגעטפפאן אונד נוד זע הארגטע דיא פלוגבלאטגנג דער מיטפיטע אונד דער יודען אים דעטצטען אינגגבלוק דורך דיא אינאנגע דער דעגערהטבבעגאהדע פערהנדערט ווערדען. נגס- טערן אינט אינבדיגגעגס אייך יאפפטגער אנאדד- נגנגע דעם מגגסטערס, אינגע קאמפאגנ מילטאר אין יאהרגעט אינגעגדיקט.

דער אנטיל בעריכטס, וועלכען דער שטאטל- הייטער אין דיזער אנגעלעגענהייט אז דען מגגס- טער דעם אינגגערן ריכטעטע, לוטעט וויא פאלגט: „געסטערן יאהרדע אין יאהרקערט אין פאלגע אנטי- סעמיטישער אינטאציאנען פאן יוטט דער פלוס פארטיא אינע שלאגעריא פראוואצרט, יאבביא פיער פערזאנען שווער אונד פיעלע אנדערע לייכט פער וואונדעט וואורדען. דיא גאאיישע פארטיא יאהרדע מיט שטינגען אונד שטארקען אים דעם אטע געטרינגען, יאבייך דיא צוגלאלאזע מעגגע דיא פגנסטער דער יידי- שען סינאגאגע אונד דער הייד- ער דער יודען איינשלוג, שלעס- לך איינען קיפלאדען אויסרייבטע, אבגעדם שטעללטע דיא שענדארמעריע דיא רוהע צוגאר ווידער הער, דאך בטטע אך צור פערהיד- דערונג ווייטערע געיאלטטאטיגקייטען אים זע פארטיגע צוגעזיגנג פאן מילטאר. אטוואש, שטהלרסטער מ. פ."

צו בלוטיגען אייסטרייטיגנגען קאם עס יגגסטען זאגגטאנ: אייך אין מאלא. דיא אנטיסעמיטען האב- בען דארט בעלאגגטלך דען בעריכטגטען דייפ- באלד פאן עגגלער, גגאדד סעד אויפגעשטעללט, גגגגען דיזגען דאס דיא רעגיערגג דען שטאאטס- סעקרעטאר גגדגאן פאן מאגאדד. אונד דאנדדיד אונד דיזגער האטטע זאגגטאנ אים 11 אוהר פאר- מיטטאגס ווגג פראגאמטערע אים האפפ דעם שטאדטהגזעס האלטען זאללען. פאן אינגער גאנג- בגגדען דעפטאגאן אבגעהאלט אונד פאן דען טגגגדגדגן, דיא דען פראטען פיללטגגן, עגגטגגאטטיש בגגגדדגס, בגגגאגן דער לאנדדאגט דגגג דעדגג. דאך באלד ערהאב דאס פאן דער פארטיא גגאדד- סעלבס מיט בראגגגגגגגן דגגאלדטע גגדגדעל אי- גגגן הדללאגגגן לאדס. פעדגגעגגס ווגד דאס גגט- לבע צוגדגגגן דעם שטאדטהיפטמאגגגגס, דיא מגגגגע אהלטע אממער שטאדקער אונד דיא שגגגאדטערגג מגטטע עגדלדד אגגשדגגגגגן, אס דיא הוהגטטאדד צו פדגאגגגן. אללגגן דא לבדד- טע זיך דיא יוגגטע דעם גגגגדדגלם גגגגגגן דיא שגגגאדטגגן ולבבגגגן, דיא שדגגגגגד גגגגגגגגגגגגגן יאדגגן, עגגטט מיט דער פלאבגגגן מלגגגגגן, דאגגגן אבבד, אלס גגגגגגגגגגגגג

דאס קיין אנדערער אלס דיא יודען אן איהרעם קינדע איינען ריטועלען מארד בעגאנגען האבען. דאס געשריא לאקטע הונדערטע פאן מענשען הערבייא, וועלכע דער לארמעגדען פרוא בין צור סינאגאגע פאלגטען, וא דיא יודען עבען בעטעטען. נור דורך דאס איינשרייטען איינעגער האהערען אפפיציערע אונד דאס ערשיינען דער פאליציא, וואורדע איינער גראסערן געפאהר פארגעבעגט. עס וואורדען בלאס דיא פענסטער דער סינאגאגע צערטממערט.

דיא געשיכטע דער יודען אין אונגארן.

(15. פארטשעטצונג.)

קאגיג לארסלוים איזט איין פאר מאנאטע, נאכדעם ער דיא אבערסטע אנפיהרונג דעם קרייצצוגעס איבערגאמען האט, אם 29-טען יולי דעם יאהרעס 1095 אין גראסוואדיין געשטארבען אונד דיא קרייצצוגלער טראטען שאן אים נאכדעם יאהרע איהרען וועג נאך פאלאסטינא אן. אבער גיכט אלס גראפעס איינהיימישלעכע הערע אונטער דער אנפיהרונג איינעס אבערסטען בעפעלסהאבערס, וויא דאס אריישלעגלעך געפאלגט וואר, זאגדערן אין פערשידענען קלינערען אבטהיילונגען, דיא פאן רויבערשערן, גייסטלעכען אדער מאנכען געפיהרט וואהדען זונד. דיא ווילדען אונד אונריס-ציפלינירטען הייפען, דענען אללע פערברעכען אים פארוים פערצייהען וואהرען, בעגייגנעטען איהרען וועג מיט רויב אונד פלינדערונג, אונד אלס זיא אין דיעזער איהרער „ווערדיגען" פארבערייטונג זיר דען הייליגען קריעג געשטארבען וואהדען, דא מאכטען זיא זיך איבער דיא יודען הער, דענען זיא וואוסטען, דאס דיעזע נעמאנד פערטהיידיגען וועדדע. דיא אנפיהרער פערהינדערטען זיא אין איהרעס פארהאבען גיכט, יא עס גאב אויך אלכע, וויא ווייר דאס ווייטער זעהען ווערדען, דיא זיא דאצו דיעקט עדטונגערטען. איין מאנך שליידערטע אין געפאהרליכעס לאוונגסווארט אין דיא ווילדע מאסע הוניין: ווייר ציעהען, הויס עס, אין דיא פערנע, אום דארט דיא פיינדע דעס קריסטענטהומס צו בעקאמפפען, וואהרענד ווייר דאך אויך צוהויזע אלכע האבען, הייר זינד דיא יודען, וועלכע דען נוצי נעקרייציגט, מיט איהנען מיססען ווייר דען אנפאנג מאכען, דיא יודען מיססען זיך צום קריס-טענטהום בעקעהרען אדער ششערבען.

אימעס אונגליקליכעס, פערלאססענעס איזראעל! וויא פורכטבאר מוסטעסט דוא ליידען, וויא מוסטעסט דוא פיר דיינע רעליגיאן בלוטען! דיא בוסטס שנירט זיך מיר פאר וועה צוזאמען, וויינן איך אן דיא טויזענדע דער הונגע-אפפערטען דענקע, דיא בעסטען אונד עדלסטען אונטערעס פאלקעס, נאמען געמיינדען, מאנגער אונד פרויען, יינגלינגע אונד מארכען, יא וועלכסס קינדער אים צארטעסטען אלטער, וואורדען אונבארמהערציג דאדען געשלאכטעט. איהר טהייר-רען אפפיר! איהר האטטעט אייער לעבען אונד דאס לע-בען אייערער טהייערען ואמטס אייערס בעוויטעט יעטטען לאנגען, וויינן איהר איך פאס נאטטעט איזראעלס אנגעזיכט: דעם האטטעט, דאס וואללטעט איהר אבער גיכט, איהר האבט דען נאמען דעס אללמאכטיגען נאטטעס געהיילינט, מאנע אייער אנגעדענקען געזעגנעט אונד געהיילינט ווייר, מאנע אייערע טהאטען אונס אונזערען נאכקאמען אלס לייכטענדעס בייטפיעל, אלס ווענוויזיר אין אונזערען קאמפפען דיענען, מאנע אייער פערגאססענעס בלוט דאס יידישע בעוואוסטווין אויך אין אונזערער ברוסט בעפרוכטען, אויף דאס ווייר עס פיהלען, אונזערהען אונד בעשהאטיגען, דאס דאס יודענטהום אונזער טהייערסטעס גוט זייא, אן וועלכעס ווייר מיט אללען פאזערן אונזערעס הערצענס האנגען, וועלכעס ווייר אונטער נאר קיינען אומשטאנדען יעמאלס אויפגעפפערן פאהיג-ווארען. —

אן פראנקרייך האטטען דיא יודען גור ווענג פאן דען קרייצצוגלערן צו לייד דען, ווייל דיא דארטיגען פירסטען אונד גייסטליכען דיא יודען בעשטעטען, אין רואן הינגע-גען, וועלכעס דאמאלס עגגלאנד גהארטע, טרעבען דיא קרייצפאהרער דיא יודען אין דיא קירכע, ווטטען איהנען דיא דענגעשפיטצען אן דיא בוסטס אונד לעסען איהנען דיא וואהל צווישען שאד אונד טויד.

איינען שרעקליכען אויסגאנג ערהיעלטען דיא פע-פאלגונגען עטסט אין דייטשלאנד. שאן בייא דעם הערגאנגהען דער שרעקליכען בלוטבעטטען, וויא דיא אין פייינדע אין מריע פאן איינעס וואלכען עגטוטעטען ערגריפפען, דאס איינעג איהרע קינדער אונד זיך מיט מעסערן ערשטאכען פרויען אונד מאדכען בעשווערטען זיך מיט שטיינען אונד שטרטעגען זיך אין דען מאזעלפלוס. אום גיכט פאן דען הייליגען מארדערן צור טויטס געוואונגען אדער גטשאנדעט צו ווערדען. דער נאמע איינער דייזער מארטיריגען איזט אין עיאינגעזוגג געבלייבען: עסטהער, דאס מאכטער דעס גטטינדעפאטטשטהעס: איהר נאמע זייא גזעגענעט.

(פארטשעטצונג פאלגט.)

דען נייא איינטרעטענדען פרעגיטראגטען ווערדען ווייר דען אנפאנג אונזערעס פאלליעטאנס גראטיס.

געשעפטסבעריכט.

פעסטער-פרייזע.

קארן 8.20 — 8.75 גולד.
קוקורוץ 6.40—6.50 גולד.
האפער 7.90—8.20 גולד.
גערסטע פוטטער-וואארע 7.80—8.20 גולד. מאלצ-וואארע 8.75—9.59 גולד.
רעפס פער איינטס-פעסטבעצאלט לי ר צו 13 — 13.50 גולד.

מעהל-פרייזע (פער 100 קילאגראמם אאמטס זאק פרייא אב פעסט:) נומ: 1 18 גולד. 30 קר. נומ. 1: 17 גולד. 80 קר. נומ. 2: 17 גולד. 30 קר. נומ. 3: 16 גולד. 40 קר. נומ. 4: 15 גולד. 80 קר. נומ. 5: 15 גולד. — קר. נומ. 6: 14 גולד. 30 קר. נומ. 7: 13 גולד. 60 קר. נומ. 8: 13 גולד. — קר. נומ. 8½: 12 גולד. 00 קר. נומ. 8¾: 10 גולד. 20 קר. פיינע קליע 4.40 גולד. גראבע קליע 4 גולד. 70 קרייצער.

הולזענפרייזע: עיכסען אינגאריש — 9—11 גולד. לינזען 9—18 גולד. פיזאלען גראס ווייסע 9.50—10.00 גולד.

צווערגעל-באהנען 10.75—11.50 גולד. ראהע הירזע —.8 גולד. הירזע בריען 12.50—13.50 גולד. מאהן גרויער 27 גולד. בלויער 3—31 גולד. קימעל 28—29 גולד. מאראזאמען 8—8.50 גולד.

שפיריטוס. גייע מעטאהרע, אום קליינען 29.25 גולד. אום גראסען 28.75 גולד. אלטע מעטאהרע —.33—33.25 גולד. אללעס פער 10000 ליטער-פעצענס.

צוועטשקען. באסגישע אין זאק 19.86—20.75 גולד. פערבייש 19.65—20.38 גולד.

צוועטשקען-מוס (לעקוואר) 21. — 22. גולדען.

ריבאל, צו 39. גולד. פערעטרע.

רעפס-קיכען, 6.20 גולד.

אונשלעטט, (הלב) 47.—48 גולד.

פעטראלעאום, 24-24.50 גולד.

לעדער, דאס געשעפט וואר שלעכט, ווייר נאטירען: גענערבטע קוהחייטע צו 24.50—25.50 גולד. פער פאאר. אאהלען. אונד אבער-לעדער בלייבען פעסט.

הייטע פער — קילא, טראקענע אינגאריש אכסען-הייטע — קילא צו 30—34.50 גולד. — דעטטא קוה-הייטע — קילא 23—25.50 גולדען. ראסחייטע 12.50 — 14.50 גולדען פיטטלינגע 16.50—18.50 גולד. (אללעס פער פאאר.)

שאפיואללע. אין פאייער וואכע וואר דאס גע-שאפט שוואך, עס וואורדען 250 מטרע. פערקיפט. א. צ. צ. ציישורען וונטערוואללע צו 62—63 גולד. אונד הינטערע צווייטרען וונטער- א נד אמטער-וואללע צו 68—75 גולד. (אללעס פער 56 קילא.)

ווייגער פרייזע.

ווייצען, פערקיפט וואורדען 30000 מעטערצענטער פרייזע: אינגאריש ווייצען 77—82 קילא 10.35—10.58 גולדען פער מעטערצענטער.

קארן, אינגאריש 69—72 קילא 8.80—9.20 גולד. פער מעטער.

גערסטע סלאוואנישע 60—64 קילא —.— . גולדען.

האפער אינגאריש 8.35 — 8.50 גולדען פער מעטער-צענטער.

קוקורוץ 7.05—7 גולדען.

ריבאל 34.50—35 גולדען פער 100 קילא.

שפיריטוס 29.75 — 30. גולדען פער 10000 ליטער פערצענט.

ווייצענמעהל, נו 0: 18.50—19.50 גולד. נו 1: —.18—18.50 גולד. נו 2: —.16—17. גולד. נו 3: —.15—16 גולד. (אללעס פער 100 קילא.)

קארנמעהל, נו 1: 15.25 — 16.25 גולד. נו 2: 13.75—13.25 גולד. (פער 100 קילא.)

לאטטאציעהונג פאם 7. יוני 1884.

בודאפעסט	44	30	68	37	16
לינץ	12	6	33	67	19
טרייעסט	25	22	12	43	70

פעראנטווארטליכער רעדאקטעור: מאקס סאבאלטשי.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעללע.

פרוכט	קוילאשטע פער העקטאר.	פער 100 קילאגראמם		ווייצען נארד-אונגארישער	פער 100 קילאגראמם	קוילאשטע פער העקטאר.
קארן	70—72	8.40—8.70			—.——.—	75
נערבע מאלץ	62	8.—8.40		„	9.0—9.76	76
„ פוטטער	62	8.70—9.70		„	9.45—9.50	77
האפער	41	8.—8.25		„	9.5—9.60	78
קוקורוץ באנאטע	75	6.45—6.50		„	9.65—9.70	79
דינסטא אנדערער	73	6.40—6.45		„	9.75—9.80	80
הירזע	—	—.——.—		„	—.——.—	81
				פעסטער-באדען	—.——.—	75
				„	9.65—9.70	76
				„	9.75—9.80	77
				„	9.85—9.90	78
				„	10,—10.05	70
				„	10.10—10.15	80
				„	—.——.—	81
				טהייס	—.——.—	75
				„	9.75—9.80	76
				„	9.85—9.90	77
				„	9.95—10,—	78
				„	10.05—10.10	79
				„	10.15—10.20	80
				„	—.——.—	81
				וויסענבורגער	9.65—9.70	76
				„	9.75—9.80	77
				„	9.85—9.90	78
				„	10,—10.05	79
				„	10.10—10.25	80
				„	—.——.—	81

ווייצען	פער העקטאר	9.80		
„	„	—.		
„	„	—.		
מוקורוץ	„	6.43		
נערבסטע	„	—.		
האפער	„	6.82		
„	„	—.		
רעפס	„	13½		

זאק מעהל		
	נומער	g. kr.
דער זאק צו 100 קילאגראם	0	18 30
	1	17 80
	2	17 30
	3	16 60
	4	16 —
מיט זאק פרייא באהן	5	15 30
	6	14 50
	7	13 70
	8	12 80
	8½	11 50
שפיריטוס אראק מעטהאדע פרעסהעפע		32 25
„ „ נייע „ קאטאפעל		28 50

קורס-טאבעללע פאם 7 יוני

	g.	kr.
גלדקורס		
וולנער-אייע	100	
הולנדישע	5	74
עסטרייך-אונגארישע 8 גולדען נאר.		
שווץ	9	67
דייטשע רייכסבאנקנאטען	59	60
20 מארק-שטיקע	11	92
מאטעי יוגעל	1	22
	—	—
לאזע.		
1854-ער לאזע 4 פערצענט. שטאאט-לאזע	124	75
1880-ער „ נאטצע	135	25
רעטטע „ אלבע	115	—
1884-ער לאזע צו 100 גולדען	169	75
רעטטע „ 50	169	50
קאזע רעטטענטייע	57	—
טיזענ-לאזע	20	—
קירכען-לאזע	175	50
אלגעמיינע לאזע	41	25
קלאר-לאזע	116	—
ראזע-אנטעל-פס.-אלטע-לאזע	19	—
אונגארישע לאזע	—	—
קלעטטענשטיין-לאזע צו 10 גולדען		
דיעקירכער לאזע „ 20	17	75
אפטער-לאזע „ 40	44	50
סאלם-לאזע „ 40	38	25
וויאלה-לאזע „ 10	19	—
סאלם-לאזע „ 20	10	—
אלטצטאדט-לאזע „ 20	23	50
סט.-גענואה לאזע „ 40	48	50

	g.	kr.
לאזע		
סאאנטלער לאזע צו 20 גולדען	23	—
טיטענטער לאזע „ 100	130	—
רעטטע „ 50	68	—
וואלשטיין-לאזע „ 20	28	75
וויגלעבענען „ 20	38	60
אונגארישע פערטענ.-לאזע צו 100 גולד.	115	66
מרטשטאל-לאזע	114	60
ווינדישגראץ	127	50
אלטע. באנקנאטע-לאזע	—	—
ווערטה פאפיערע.		
אונגארישע גולדרענטע 6%	122	65
רעטטע „ צו 4%	92	—
אונגארישע אפטיע-רענטע	88	90
אונגארישע גרונדענטלאסטונגס	101	75
שטמטטע באנאטע	105	75
רעפענזיונישע	101	—
קרעדיט-לאזע	114	60
באדאפעסט	100	35
אונגארישע אייזענבאהן-אקטיען	143	50
אונגארישע אנלעהען אל. באנקאטען	98	25
פפאנדבריעפע פון אונגארישען באנקען.		
דערפון צו 5% פערצענט	101	75
דער אונגארישען הייפאטהעקען באנק צו 5% פערצענט	101	—
דיע אונגארישען אללגעמיינען באנקען.		
דערפון אנשטאלט צו 5% פערצ.	101	75
דיע אפטע-באנקען „ 5% „	97	10
נאטיע-אפט.-באנקען „ 5% „	97	—

Eigenthümer Wittwe Frau M REIS. Verantwortlicher Redacteur: MAX SZABOLCSI. Budapest, 1884. Druck von Sam. Márkus, Grosse-Kronengasse Nr. 23.

איך עס בין, אונד איך לייזע מיט פערהאלטענעם אטרעם אויף דיא ערוואהלונג מעוועס, דיעזעס אים געביטענעטען מאספערס אונד גאלדרייגען באאכ־טערס, אויף וועלכען דער מישקאלצער וואהלבעצירק שטאלץ זיין מיסטע.

*(אויס דער פערגאנגענהייט דעס טהערעזיענשטאדטער אבגאר־דנעטען קאנדידאטען.) דער נאך יונגע גראף פיל פעסטעטיטש האט איינע האכסט בעוועגטע פערגאנגענהייט: ער איזט נאמ־ליך דער יונגסטע זאהן דעס פאר 3 אהרען פער־שטארבענען, אינגרעמעליך ריישען קראנהייטערס, גראפען גראף פעסטעטיטש. דיעזער האטע איהן יעדאך פערשטאסען, ווייל ער איינע יידען, דיא פיר־וא דעם באנקערס פישער איס וויען פאן איהרעם מאנגע ענטפיהרט אונד נאכדעם זיא זיך געטיפט, צו זייער נאטען געמאכט האט. דער גראף לעבטע דאנן מעהרערע יאהרע אין יעהר גערדיקטען פער־האלטניסען; דער פאטער מאכטע איהם אפט גלאנצענדע אנערבעטונגען, פערשפראך איהם מיל־לאיגען, דאס ער זיך פאן זיינער פריוא שיידע, זאל־כע אנערבעטונגען וואהרדען איך זיינער געמאהלן געמאכט, דאך אהנע ערפאלג. דער גראף טראט אלס געמיינער אין דיא ארמעע, וואהרענד וועלכער צייט ער אונד דיא גראפין אין דער גראפטען נאטה לעבטען, באלד בראכטע ער עס ביז צום — פעלד־וועבער, טראט אבער שפאטער איס אונד וואהרדע — צווייטער וויצענאמטר דעם מאבאלטשער קאמ־מאטס. דארט וואהרדע ער אין דיא נעטצע דער אנ־טיסעמטען פערוויקעלט, פאן וועלכען ער זיך יעטצט זא אפען אונד מאנלך לאלאהטע. דער אלטע גראף וואר אונדעפסען פערשטארבען אונד ליעס זיין גאנצעס פערמאגען דעם גראפען טאפפילא פעסטעטיטש, דער עכטגאלאס איינע פריוא פאן איהרעם מאנגע ענטפיהרט אונד צו זייער פריוא געמאכט האט, אבער קיינע יידען. זאנדערן דיא גאטטען דעם רעגיערענדען פרסטען פאן מאנארא, דיא הערצאגען האמילטאן, איינע פערוואנדטע דער קאנען פאן ענגלאנד. טאפפילא האט זיך פאר איי־נינער צייט מיט זייגעם בריידער פיל איינגעגליבען אונד איהם צוויא מיללאנען גולדען אונד איין גראפ־סעס גוט איבערלאפפען. גראף פיל פעסטעטיטש גערענקט זיך נון איינפליעסליך דער פאליטיק צו ווידמען. דאס דער גראף איין עכטער בעל תשובה איזט, דאס בעוייזט אס בעסטען דיא טהאטזאכע, דאס דיא אנטיסעמיטישען בלאטטער איהן בע־שפפען, מיט שמטען אונד קאטה בעוויעפען. דענן וואס זיא זונד, דאס געבען זיא פאן זיך.

*(דיא פערוואלטונג דעס בודאפעסטער איזראעליטען ראטהס נעצאנגענען ארצעט מיטפיל דער מארגענלאנדישען שליעך פאללען — ער האטטע דיא שאנפטען ווייבער ארצעליך בעראנדערלעט, אונד דאך מיטפיל ער זיך יעטצט נעשפעהען, ניכטס שאנערעס יא עבליקס צו האבען. עס וואר ניכט דיא שאנע פאס דעס קאפערס, דיא דיעזען אונגעוואהנגען אייגדרזיק אויף יאקאב בן עזראה מאכטע, ואנדערן דער נייטס, וועלכער אויס דיעזען פאמען שפראך. דאס אויגע לאג טיף אונטער איינער שאנען דאהען שווינג אונד האטטע איינען דיפטערן איינדרזיק, איינען פאסט אונ־דיילינען נלאנין, אונד זעלבסט דיא קראנקהייט האטטע דיא בליטצע ווילדער ליידענשאפטליכקייט, דיא אויס איהם הערפאָרצוקומען. ניכט דאפפען קאנגען, איינע שאן נעבאענגע אדלעראנזוג, וויא אויס דעם ריינסטען אלא־באסטער נעשטיטשען, פערריעטה איינען שארפען נייטס, אום דען מונד לאנגען הינגעגען אללע צוויבער ווייבליכער לעבענס־ווידרנקייט.

וויללאאט שאפטצע דיא רייצענדע קראנקע פקלאווין אויף צוזאמענען יאהרע. — זיא לאג אין העפטיגער פיעבער־היטצע, אונד דיא אנגנגען גלוהשען אונד דיא פולוע שלונגען דאבאר. דער ארצט נאהם אינדע הארנד, אונד זיך איבער דען קראנקהייטסצושטאנד צו אונטערריכטען. ער רעדעטע דיא נריכיש אן, דאך איהר הערר בעדייטעטע איהם, דאס דיא בעסטער טירקיש שפרעכען, אונד יאקאב בן עזראה בע־פאנגט דיא אין דייטער שפראכע. איבער דיא דויער אונד דען פערלוף דער קראנקהייט, דער נריעכע שען איבער דיעזע פראגען אונטערזיך בי וועדען. אונד קאם איהרער בעאמטוואָרטונג מיט ווייער נעוואהנען צונעגעפעטיגקייט צופאר. דיא קראנקע ליעס זיך יעדאך דארוך ניכט אבהאל־טען, זיינע רעדע צו בעריכטען. אונד וויללאאט בעטעקטע דאביא, דאס דיא איהם, יאבאלד דיא זיך נור פאן איהרעם הערען איינבעטעקט זאה. איינען בעדייטונגספאללען פלע־הענדען בליק צוזוארף. דער איסדרוק איהרער איינען אוגנוואהנגען איינדרזיק אויף יאקאב בן עזראה מאכטע, ואנדערן דער נייטס, וועלכער אויס דיעזען פאמען שפראך. דאס אויגע לאג טיף אונטער איינער שאנען דאהען שווינג האטטע איינען דיפטערן איינדרזיק, איינען פאסט אונ־דיילינען נלאנין, אונד זעלבסט דיא קראנקהייט האטטע דיא בליטצע ווילדער ליידענשאפטליכקייט, דיא אויס איהם הערפאָרצוקומען. ניכט דאפפען קאנגען, איינע שאן נעבאענגע אדלעראנזוג, וויא אויס דעם ריינסטען אלא־באסטער נעשטיטשען, פערריעטה איינען שארפען נייטס, אום דען מונד לאנגען הינגעגען אללע צוויבער ווייבליכער לעבענס־ווידרנקייט.

וויללאאט שאפטצע דיא רייצענדע קראנקע פקלאווין אויף צוזאמענען יאהרע. — זיא לאג אין העפטיגער פיעבער־היטצע, אונד דיא אנגנגען גלוהשען אונד דיא פולוע שלונגען דאבאר. דער ארצט נאהם אינדע הארנד, אונד זיך איבער דען קראנקהייטסצושטאנד צו אונטערריכטען. ער רעדעטע דיא נריכיש אן, דאך איהר הערר בעדייטעטע איהם, דאס דיא בעסטער טירקיש שפרעכען, אונד יאקאב בן עזראה בע־פאנגט דיא אין דייטער שפראכע. איבער דיא דויער אונד דען פערלוף דער קראנקהייט, דער נריעכע שען איבער דיעזע פראגען אונטערזיך בי וועדען. אונד קאם איהרער בעאמטוואָרטונג מיט ווייער נעוואהנען צונעגעפעטיגקייט צופאר. דיא קראנקע ליעס זיך יעדאך דארוך ניכט אבהאל־טען, זיינע רעדע צו בעריכטען. אונד וויללאאט בעטעקטע דאביא, דאס דיא איהם, יאבאלד דיא זיך נור פאן איהרעם הערען איינבעטעקט זאה. איינען בעדייטונגספאללען פלע־הענדען בליק צוזוארף. דער איסדרוק איהרער איינען אוגנוואהנגען איינדרזיק אויף יאקאב בן עזראה מאכטע, ואנדערן דער נייטס, וועלכער אויס דיעזען פאמען שפראך. דאס אויגע לאג טיף אונטער איינער שאנען דאהען שווינג האטטע איינען דיפטערן איינדרזיק, איינען פאסט אונ־דיילינען נלאנין, אונד זעלבסט דיא קראנקהייט האטטע דיא בליטצע ווילדער ליידענשאפטליכקייט, דיא אויס איהם הערפאָרצוקומען. ניכט דאפפען קאנגען, איינע שאן נעבאענגע אדלעראנזוג, וויא אויס דעם ריינסטען אלא־באסטער נעשטיטשען, פערריעטה איינען שארפען נייטס, אום דען מונד לאנגען הינגעגען אללע צוויבער ווייבליכער לעבענס־ווידרנקייט.

וויללאאט שאפטצע דיא רייצענדע קראנקע פקלאווין אויף צוזאמענען יאהרע. — זיא לאג אין העפטיגער פיעבער־היטצע, אונד דיא אנגנגען גלוהשען אונד דיא פולוע שלונגען דאבאר. דער ארצט נאהם אינדע הארנד, אונד זיך איבער דען קראנקהייטסצושטאנד צו אונטערריכטען. ער רעדעטע דיא נריכיש אן, דאך איהר הערר בעדייטעטע איהם, דאס דיא בעסטער טירקיש שפרעכען, אונד יאקאב בן עזראה בע־פאנגט דיא אין דייטער שפראכע. איבער דיא דויער אונד דען פערלוף דער קראנקהייט, דער נריעכע שען איבער דיעזע פראגען אונטערזיך בי וועדען. אונד קאם איהרער בעאמטוואָרטונג מיט ווייער נעוואהנען צונעגעפעטיגקייט צופאר. דיא קראנקע ליעס זיך יעדאך דארוך ניכט אבהאל־

ראטהע נעצאנגענען ארצעט מיטפיל דער מארגענלאנדישען שליעך פאללען — ער האטטע דיא שאנפטען ווייבער ארצעליך בעראנדערלעט, אונד דאך מיטפיל ער זיך יעטצט נעשפעהען, ניכטס שאנערעס יא עבליקס צו האבען. עס וואר ניכט דיא שאנע פאס דעס קאפערס, דיא דיעזען אונגעוואהנגען איינדרזיק אויף יאקאב בן עזראה מאכטע, ואנדערן דער נייטס, וועלכער אויס דיעזען פאמען שפראך. דאס אויגע לאג טיף אונטער איינער שאנען דאהען שווינג האטטע איינען דיפטערן איינדרזיק, איינען פאסט אונ־דיילינען נלאנין, אונד זעלבסט דיא קראנקהייט האטטע דיא בליטצע ווילדער ליידענשאפטליכקייט, דיא אויס איהם הערפאָרצוקומען. ניכט דאפפען קאנגען, איינע שאן נעבאענגע אדלעראנזוג, וויא אויס דעם ריינסטען אלא־באסטער נעשטיטשען, פערריעטה איינען שארפען נייטס, אום דען מונד לאנגען הינגעגען אללע צוויבער ווייבליכער לעבענס־ווידרנקייט.

וויללאאט שאפטצע דיא רייצענדע קראנקע פקלאווין אויף צוזאמענען יאהרע. — זיא לאג אין העפטיגער פיעבער־היטצע, אונד דיא אנגנגען גלוהשען אונד דיא פולוע שלונגען דאבאר. דער ארצט נאהם אינדע הארנד, אונד זיך איבער דען קראנקהייטסצושטאנד צו אונטערריכטען. ער רעדעטע דיא נריכיש אן, דאך איהר הערר בעדייטעטע איהם, דאס דיא בעסטער טירקיש שפרעכען, אונד יאקאב בן עזראה בע־פאנגט דיא אין דייטער שפראכע. איבער דיא דויער אונד דען פערלוף דער קראנקהייט, דער נריעכע שען איבער דיעזע פראגען אונטערזיך בי וועדען. אונד קאם איהרער בעאמטוואָרטונג מיט ווייער נעוואהנען צונעגעפעטיגקייט צופאר. דיא קראנקע ליעס זיך יעדאך דארוך ניכט אבהאל־

ש ס י ט א ל ס) פערא פענטליכט דען יאהרעס־בעריכט איבער דיא ווייקקומאמיט דער אנשטאלט אים יאהרע 1883 אין ווירטשאפטליכער אונד ארצטליכער בעצייהונג. אים אבגעליפענען יאהרע וואהרדען אים שפיטאלע בעהאנדעלט 882 בעטטע־לאגערנע קראנקע, וואהרענד 30 בריסטען אונד 7156 הערומגעהענדע, דארונטער 2381 אנדערען קאנפעסיאנען אנגעהאריגע אפצייגנטען. דיא אר־מענאפטע דער עמיגנדע אים 8, 7, 6, אונד 9 מען בעצירק בעהאנדעלטען 1275 בעטטלאגערנע אונד 2972 הערומגעהענדע אפצייגנטען. פיר דיא פפלעגע דער קראנקען וואהרדע אין בעטראג פאן 22750 גול־דען פיר פערשיכאבט אונד מיט דען בעטראגען דער חברא קדישה 19,914 גול׳ 75 קר׳ איינגענאממען. דער אצטליכע בעריכט מעלדעט, דאס פאן דעם קראנקענשטאנדע דעם אבגעליפענען יאהרעס 634 פערזאנען אלס געהיילט, 110 אלס געבעסערט, 17 אלס אונגעהיילט ענטלאסען וואהרדען, גע־שטארבען זינד 74 אפצייגנטען.

*(וואס דיא מעגשענליכע פערמאג) פאר איינען יאהרען וואהרדע הער איינע אנשטאלט געגרינדעט, אין וועלכער שטופפע־ווינגיג, בלארע קינדער, זאגענאנטע „קרעטינע־ערצאגען וועדען. ווער נאך זאלכע קינדער נע־גע־זעהען, דער קאנן זיך קיינען בעגריפפ פאן דיעזען אאממערגעשטאלטען מאכען. דאס קינדען איינעס זאלכען קינדעס איזט פאן קיינעס העללען פונקען ערלייכטעט אונד אין דעם געבערעליכען קאפפער וואהנט דיא זעעלע דעס טהיערעס. אבער וואס פער־מאג ניכט דיא אונערשאפפליכע מענשענלעבע דורך אהר ווירקען אונד שאפפען? איך דיעזע טהיער־מענשען וועדען ערצאגען אונד אונטערריכטעט, אונד זא וויט עס מאגליך, אים איהרעס פערטהיער־טען צושטאנדע הערסטעלען אונד דעם מענ־שענטהומע נאהער געבראכט. דיעזער טאגע וואהר־דע אין דער אנשטאלט, וואו דיעזע קינדער אונטער־ריכטעט ווערדען אים בייזיין מעהרערער נאסטע דיא פריזונג אבגעהאלטען. עטוואס שרעקליכעס וואר דער אנבליק דיעזער אונגלוקליכען. מאן צווייפעלטע אב דיעס טהיערע אדער מענשען זינד, דא מאן אין דיעזען געזיכטערן פערגעבענס דען אויסדרוק אייגער מענשליכען זעעלע וויכטיג. — דא זיטצט איינקנאבע, דעסען ווייט גאפפענטע אייגען שטארר פאר זיך הינגלאטצען, אונד זיינע אייגעהריקטע שטרנע צייגט, דאס דאהינטער איין געהירן וואהנט, וועל־כעס ניכט דען גערינגסטען גערענקען צו פאסען אפהיג איזט, נעבען איהם זיטצט אייגער מיט אייגעס קריבסגראבען וואסערשאדעל איף פערקריפ־פעלטעס קאפפער אונד שטארדט גערענקעלאן פאר־זיך הין. אין דריטטער ווערער איזט אפרם־טען, זיינע רעדע צו בעריכטען. אונד וויללאאט בעטעקטע דאביא, דאס דיא איהם, יאבאלד דיא זיך נור פאן איהרעס הערען איינבעטעקט זאה. איינען בעדייטונגספאללען פלע־הענדען בליק צוזוארף. דער איסדרוק איהרער איינען אוגנוואהנגען איינדרזיק אויף יאקאב בן עזראה מאכטע, ואנדערן דער נייטס, וועלכער אויס דיעזען פאמען שפראך. דאס אויגע לאג טיף אונטער איינער שאנען דאהען שווינג האטטע איינען דיפטערן איינדרזיק, איינען פאסט אונ־דיילינען נלאנין, אונד זעלבסט דיא קראנקהייט האטטע דיא בליטצע ווילדער ליידענשאפטליכקייט, דיא אויס איהם הערפאָרצוקומען. ניכט דאפפען קאנגען, איינע שאן נעבאענגע אדלעראנזוג, וויא אויס דעם ריינסטען אלא־באסטער נעשטיטשען, פערריעטה איינען שארפען נייטס, אום דען מונד לאנגען הינגעגען אללע צוויבער ווייבליכער לעבענס־ווידרנקייט.

וויללאאט שאפטצע דיא רייצענדע קראנקע פקלאווין אויף צוזאמענען יאהרע. — זיא לאג אין העפטיגער פיעבער־היטצע, אונד דיא אנגנגען גלוהשען אונד דיא פולוע שלונגען דאבאר. דער ארצט נאהם אינדע הארנד, אונד זיך איבער דען קראנקהייטסצושטאנד צו אונטערריכטען. ער רעדעטע דיא נריכיש אן, דאך איהר הערר בעדייטעטע איהם, דאס דיא בעסטער טירקיש שפרעכען, אונד יאקאב בן עזראה בע־פאנגט דיא אין דייטער שפראכע. איבער דיא דויער אונד דען פערלוף דער קראנקהייט, דער נריעכע שען איבער דיעזע פראגען אונטערזיך בי וועדען. אונד קאם איהרער בעאמטוואָרטונג מיט ווייער נעוואהנען צונעגעפעטיגקייט צופאר. דיא קראנקע ליעס זיך יעדאך דארוך ניכט אבהאל־

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

וואונדעס, דער ארבייטער קאוויטצקי ערגריפ דאס געוועהר איינעם שענדארמען, דעזער וואורדע דורך דען קאָפּ געשאָסען אונד בלייבט אויף דער שטעללע טאָד. דאס פאלק שטרייצט יעטצט ווי הענד אויף דיא שענדארמען אונד ערסט יעטצט וואורדע אין דיא מעגנע הייזינגעפיערט.

אין קאָפּאיאר וואורדע אויף דען קאנדידאטען דער רעגיערונגס-פארטיא יולאוס שימאן גע שאָסען. עס ענטשטאנדען גראסע טומולטע, דיע בעהאדע באט טעלעגראפיש אים הילפע, עס וואורדען איך זאָפארט פאן אדענבורג אים 100 מאנן מיליטאר אין איילמארש נאך קאָפּאיואר געשיקט, וואָ דיא רוהע ווידערם ווידער הערגעשטעללט איזט.

אים קישטערנער וואהלבעזירקע וואורדען געסטערן צווייא פאלקסאיפיוועגלער פאן דען שענ- דארמען גיעדערגעשטאָכען. איך אין קאראש-באנ- גיא מוסטע געסטערן מיליטאר דיא אָרדענונג הער- שטעללען, וואָביא אין העטצער איינע שווערע פערוואונדונג ערהיעלט.

אינוהען וארען זאנגטאג איך אין דיערדיא- סענטמיקלאָש ווידער, וואָ דער פאבעל דיא פענס- טער איינגעוואָרפען אינדגאן פיעלע הייזער הייזינ- געשאָסען האט. נאך אמטליכען טעלעגראממען איז דעם איזענבורגער קאמאנדאנט פאן דער אין מעהרערען בעזירקען בלוטיגע עקסצעסע פאר- געקאָמען, וואָביא מעהרערע פערזאנען שווער פערוואונדעט וואורדען. — נאהערע בעריכטע פעהלען. —

אין אבעטראבט דעסען, דאס אין טאג פאר דער וואהל פייערטאג איזט, האט דער מיניסטער דעס אינערן נייערליך דיא בעהאר- דען שטרענגאנגעוויעזען, אללע מאסרעגלען צוטרעפענדע, אום פערנערע עקסצעסע צו פערהינדערן.

* * *

דער פלאטצליך צום בעגיסטערטען וודענ- פרייג געוואָרדענע גראף פיל פעסטעטיטש, האט אין דער טהעריוועיסשאדט (בידאפעסט) דיא בעס- טען איסזיכטען, געוואהלט צו ווערדען. זיין גענעג- קאנדידאט פעטער בוסבאך, דער עבענפאללס צור רעגיערונגספארטיא געהערט, זאלל פאר איינגער צייט אין איינער זיטצונג איינע אנטיסעמיטישע אי- סערונג געטהאן האבען, דיא אהם דיא יידישען וואהלער (1160) נוכט פערציהען וואללען, אונד האָ- בען זיך, וויא עס הייסט, זאממטליכע דער פעסטע- טיטש-פארטיא אנגעשלאָסען. בוסבאך בעשטריי- טעט ששאנדהאפט, דאס ער יע אנטיסעמיטיש גע- זינגט געוועזען וואָרע, יא ער בעהייפטעט, דאס ער הורכם גאנצע לעבען אין פיינד דער יודען וואר, אבער וואס נוכט שבעלי תשובה עומדים אין צריקים גמורים יכולים לעמוד. (איבער דיא פערגאנגענהייט דעם גראפען פיל פעסטעטיטש זיעהע אינטער דען נייאנקייטען.)

אין אונגאריש אלטענבורג האט דער אבע- געשפאן דעם פרעסבורגער קאָמיטאטס פרסט עסטערהאזי 6 שטודענטען פאן דער דארטיגען האכשולע איינזוזיען לאסען, ווייל זיא זיך מיט דעם אנטיסעמיטישען קאנדידאטען וויאן שימאן, אין יודענפינדליכע אנטאצאנגען איינגעלאסען.

לודוויג קאשוטה האט, וויא ווייר דאס פאָ- איינגעזעהען האבען, דיא קאנדידאטור דעם גראפ- ווידדיינער וואהלבעזירקעס ניכט אנגענאממען.

דער קאנדידאט דער נירעדהאזער אינאב- האנגיגקייטס פארטיא יולאוס שאמאדי, דער נאך דעם ריקטריטטע עמעריך אייזאנקאם פאן דער גראפען מאיאריטאט דעם וואהלבעזירקעס אויפגע- שטעללט וואָרדען איזט, ערקלארטע אין זיינער פאגראמרעדע, דאס ער אדס מעגנס, אלס בירגער אונד אלס פאטריאט דען אנטיסעמיטיסמוס פער- דאממע, דער פיר דאס לאנד אין איינגליק אונד איינע שאנדע איזט.

פאגאן כארן האט איך דראנגען אונד ביט- טען דער רעגיערונגספארטיא דעם אראגיאשמעד יעשיר בעגעזירקעס צום דרישטענמאל דיא כאנדי- דאטור אנגענאממען. ער וואורדע געסטערן אין פאטהמאר גלאנצענד עמפפאנגען אונד הערלט אין שארקאָ-אילאָק! זיינע פאגראממרעדע, דיא דען בעסטען איינדרוק מאכטע.

ווייר ערפיללען דער איינע זעהר אנגענעהמע פליכט, אינדעם ווייר דער ביטטע דעם זעהר געעהר- טען הערען שאמיעל דיאמאנט, איינער קאפאצטאט אים אראגיאש מערעיעשער בעזירקע פאלגע ליים- טען אונד מיט פרידען קאנשטאטירען, דאס אים גענאנטען בעזירקע דער אנטיסעמיטיסמוס ניכט עקזיסטירע. א, ווענן ווייר דאס פאן פיעלען בעזיר- קען קאנשטאטירען קאנטען!

פיעלע הערפארדאנגענדע מיטגליעדער דער רעגיערונגס וויא דער אינאבהאנגיגקייטספארטיא, שפראכען זיך וואהרענד דעם יינסטען זאנגטאג אובער דען אנטיסעמיטיסמוס אים, דען זיא ענט- שיעדען פערדאממטען. דער רייממאנגער גיששאט- טעט אונס יעדאך ניכט, אויף דיעזע רעדען צו רעפלעקטירען.

אין פאלגע ערלאסעס דעס מיניסטערס דעס אינגערן, מיס- סען דיא וואהלער, וועלכע אין דער ליסטע אלס זאלכע אויפ- גענאממען זינד, אויך אהנע צערטיפיקאט צור וואהל צוגע- לאסען ווערדען, אויף וועל- כען אומשטאנד ווייר אונזערע גלויבענסגענאָסען הייערמיט אויפמערקזאם מאכען.

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

(דער דייטשע קאיזער אונד ביסמארק.) אין בערלין וואורדע דיעזער טאגע אין גענעהמיגט דעם דייטשען קאיזערס, ביסמארקס אונד פיעלער הערפאראנגענדען פערזאנליכקייטען, דער גרונדשטיין צו איינעם נייען פארלאמענטסגע- בייד געלעגט. בייא דיעזער געלעגענהייט וואורדע דעם קאיזער איינע זילבערנע קעללע (וויאמיט דער מיידער דען מארטעל אייפטראגט) אונד איין זיל- בערנער האממער אויף אין בלוייענעם קיסען נייגעגעבייטס, וואָרויף דער קאיזער מעהרערע האממערשלאגע אויף דען גרונדשטיין טהאט, אונד דאביא פאלגענדע וואָרטע זאגטע: אים נאמען גאטטעס, צום געדייהען אונד צור עהרע דעס פא- טערלאנדעס, אממען! נאכדעם דער גרונדשטיין גע- שלאסען וואר, וויינקטע דער קאיזער ביסמארק צו זיך אונד ריכטע אהם בייד אונד, ביסמארק נייגטע זיך אונד קיסטע דיא האנד דעס קאיזערס, וואָרויף ער זיך ענטפערנען וואללטע. דער קאיזער ערוואָ וויינקטע אהם צו בלייבען אונד בעהיעלט אהן אין זיינער רעכטען זיטע, וואהרענד דער גאנ- צען פייערליכקייט. דיעזע האהע איינזיכנונג בים- מארקס ערדענטע אונטער דען אנוועזענדען גאס- טען גראפעס אייפזעהען.

* (איין אנטיסעמיט איבער ערנסט מעזע.) דער אנטיסעמיטישע רע- דאקטער יאזעף טמקא ריכטעטע דיעזער טאגע אין ערנסט מעזע אין שרייבען, אין ווערכעם אונטער אנדערעם פאלגענדעס עגטהאלטען איזט. „ווענן דייגע גלויבענסגענאסען אויף דען יודען מעזע שטאלין זגד, זאָ בין איך, דער אנטיסעמיטע, שטאלין אויף דען פאטריאטען מעזע, אונד ווענן דיא עוואהלע ווערסט, זאָ ווערדע איך מיך הינ- שטעללען אונטער דיא טריאומפפירענדען יודען אונד איסרעלען: נאטטלאָב! איינער דער עדעלסטען זאהנע מיינעס פאטערלאנדעס איזט געוואהלט וואָרדען. איך בין איבערצייגט, דאס דיא שטאלצען בירגער דער שטאדט מישקאָלץ, אונד ווענן זיא הונדערטמאל אנטיסעמיטען וואָרען, אונד ווענן יע- דער פאן אהנען הונדערט שטממען דאטטע: אללע הונדערט שטממען הונדערטמאל מעזע געבען ווערדען. ווער זאגט מיר, דאס ער איפערזיכטיגער איזט אויף דיא עהרע, אויף דיא צוקונפט אינגארנס, איפערזיכטיגער אויף זיין קרסטענטהום אלס דער מעלדעשע, עס וויא אָאעבען אין איילבאָטע אויס דעם האפען אנגעקאָממען אונד פראגע נאך דעם דאבבי יאקאָב בען עליאה דע ווייללאש, אום דעסען הילפע פיר איינע קראנקע אנצוזופען, דיא פאר קיים איינער שטנדע אויף אייגנס נייגיכשיען שיפפע אנגעקאָממען אונד זיך נאך אויף דעמזעלבען בעפינדע.

דער ארצט ערהאב זיך אָגליך, אום זיינער פפליכט צו גענוגען, נרישסע דיא נעזעללשאפט אונד פאלגע דעם באָטען מיט איילינען שריטטען דען בערג הינאב. אויף דעם האפנדאממטע בענגענעטע איהנען אין האָהער שטאיקער מאגן, דער אין זיינער קליידונג אלס נרייעכע צו ערקענען וואר. דיעזע קליידער ווארען עבען זאָ קאָסטבאר אלס איהר טראגער פאָרגעהט.

„דיעס איזט דער הערר דער קראנקען קלקאוויין, דער מיך אן אייך אבגעזענדעט,“ זאגטע דער באָטע צום ארצטע. „ער קאָממט אייך שאָן אונגעדולדיג ענטגעגען; עס שיינט איהם פיעל אם לעבען דעס שאָגען ווייבעס צו ליעגען.“

דער נרייכע ווער האבסטע הערגענעטשטען אונד פראגטע מיט אונפערהאלענער אנגסטליכקייט: „ווייר איהר דער ארצט דאָן ווייללאש, דען מאן אלס דען ווייזעסטען אונד נעשיקטעסטען אין סמירנא בעציכנעט?“

„דער נאמע, דען איהר איסגעשפראָכען, הערר, איזט דער מיינע, אונד ווענן איך איינע נעשקליכקייט בעזיטצע, זאָ ווייזע איך דיא הילפע אייערער קראנקען אם שעללדסטען אונד אם וויכערסטען אין אנוועזענדונג צו ברינגען.“ —

„ווייר פערזיכערט, דאס איך מיך איך אויף איינע ווייזע דאנקבאר צייגען ווערדע, דיא אייערע נראָסען דיעזע אנגעמעסען זיין זאָלל. דאָך מוס איך אייך אייגע אונגעלאסליכע בעדענגונג מאכען, דיא אייך איבריגענס זעהר ליעבס צו ערפיללען זיין ווירד.“

„נעגנס זיא אייערעס קנעכטע, הערר!“

„איהר דירפט נור אין מיינעם בייזיין מיט מיינער קראנקען סקלאווין שפרעכען, צו דער איך אייך יעצט פיהרען ווערדע. ווענן איך ניכט צוגעגען בין, זאָ ענטפערנס איך דאָגליך ווערדע, אהנע דאס איהר מיט מיינער סקלאווין מיהזומאה אייך נור אין וואָרט שפרעכעט, אונד זאָללטט אייער בעזוך נאך זאָ נאָטהווענדיג זיין.“

„איך פערשפעכע, אייער בענעהר צו ערפיללען, הערר.“ זאגטע דער ארצט.

דער נרייכע פיהרטע דען ארצט עהרערביעטיג אין דיא עגגע קאיזער דעס שיפפעס.

אויף איינער האטטען מאטראצע הינגעשטרעקט, מיט איינער דירפטיגען דעקע אומהיללט, לאג איין וויידליכעס נעשאָפּף, דאס בייס איינטרישטע דעס ארצטעס, דיעזעס דען קאָפּף צווגעוענדעט, ווייללאש שטאנד איינע אויגענבליקע וויא גנבלענדעס פאן דען אייגענטהימליכען שאנהייטען דיעזעס וויייבעס. זיין פיעלבעוועגטעס לעבען האטטע איהן ווייט אין אזיען, אפריקא אונד אייראָפּא אומהערגעפיהרט, אונד ער האטטע אויף זיינען וויסענשאפטליכען וואנדערונ- גען, וויא אין דעם פאן פערשידענסטען פאלקסשטאממען בעוואהנטען סמירנא, גלעגענהייט נעהאבט, דיא שאנסטען פארמען דער ארטעניערגנען, טירקיגנען, נרייעכען, ווייזגען אונד דער פראנקענסייען *) צו ווערען — דענן פאר דעס צו

*) דיא אייאטען נענגען אללע אייאָפּאער פראנקען אדער פראנצאזען.

פאָלליעטאָן.

דיא אָפּפער דער קאבאלא.

היסטאָרישער ראָמאן אויס דעם 17-טען יאהרהונדערט.

(4-טע פאָרטזעטצונג.)

„ער ווייד אייך דיא אייערע ערווערבען“, זאגטע ווייללאש, „איך מוס איהן האָך שאטצען ווענען דיינעס טיפען ווייסענס אין דער קאבאלא. צוואר ניכט עס ליעגט, דיא זאָלכעס וויס- סען פערבאטטען אונד זיך אללין אין דאס קיינד דעס נעזעטצעס האלטען, אבער איך האבע וואהרענד מיינעס לעבענס לעבענס פיעל צייט דעס שטודיאנס דער קאבאלא נעווידמעט אונד וויים, דאס זיא דער שליסעל אללער נעהיימניססע איזט אויף ערדען אונד אום הימעל. זיא איזט איין אונערשאפפליכער קוועלל אָאלל קלארען וואהרעס, יע טיפער מאן הינאב- שטייגט, דעסטאָ יעטער ווירד עס. וואס וואָרע מיינע קונסט אָהנע שטודיאנס דער קאבאלא? ווענן איך מיינען אייגער בעלאָהנונ זעהע אין עראָפּשונג דער מענשליכען קראנקהיי- טען אונד איהרער הייללונג, זאָ האבע איך עס אללין דער מוטטער אללער וויסענשאפטען, דער קאבאלא. צו פער- דאנקען, אונד דעסהאלב שאטצע איך דיעזען וואונדערבא- רען יינגלינג זאָ האָך, ווייל ער וויטטער נעקאָממען איזט אלס איך. טיפער נעפאָרשט האט אלס ווער אללע אונד אונאויסשפראָכליכע געהיימניססע ענטדעקט האט. אבער איהם האטט נאָטט אין דער ווייזע נעגעבען.“

עס שיינט אלס האבע מאאט דאריוף ווידער איינע שאָטטשע אנשוואָרט אין בערייששאפט. דאָך וואורדע ער דורך דיא וואָרטע אינגעס דיינערס דאראן פערזיכערט, דער מעלדעשע, עס וויא אָאעבען אין איילבאָטע אויס דעם האפען אנגעקאָממען אונד פראגע נאך דעם דאבבי יאקאָב בען עליאה דע ווייללאש, אום דעסען הילפע פיר איינע קראנקע אנצוזופען, דיא פאר קיים איינער שטנדע אויף אייגנס נייגיכשיען שיפפע אנגעקאָממען אונד זיך נאך אויף דעמזעלבען בעפינדע.

דער ארצט ערהאב זיך אָגליך, אום זיינער פפליכט צו גענוגען, נרישסע דיא נעזעללשאפט אונד פאלגע דעם באָטען מיט איילינען שרישטען דען בערג הינאב. אויף דעם האפנדאממטע בענגענעטע איהנען אין האָהער שטאיקער מאגן, דער אין זיינער קליידונג אלס נרייעכע צו ערקענען וואר. דיעזע קליידער ווארען עבען זאָ קאָסטבאר אלס איהר טראגער פאָרגעהט.

„דיעס איזט דער הערר דער קראנקען קלקאוויין, דער מיך אן אייך אבגעזענדעט,“ זאגטע דער באָטע צום ארצטע. „ער קאָממט אייך שאָן אונגעדולדיג ענטגעגען; עס שיינט איהם פיעל אם לעבען דעס שאָגען ווייבעס צו ליעגען.“

דער נרייכע ווער האבסטע הערגענעטשטען אונד פראגטע מיט אונפערהאלענער אנגסטליכקייט: „ווייר איהר דער ארצט דאָן ווייללאש, דען מאן אלס דען ווייזעסטען אונד נעשיקטעסטען אין סמירנא בעציכנעט?“

„דער נאמע, דען איהר איסגעשפראָכען, הערר, איזט דער מיינע, אונד ווענן איך איינע נעשקליכקייט בעזיטצע, זאָ ווייזע איך דיא הילפע אייערער קראנקען אם שעללדסטען אונד אם וויכערסטען אין אנוועזענדונג צו בריגגען.“ —

„ווייר פערזיכערט, דאס איך מיך איך אויף איינע ווייזע דאנקבאר צייגען ווערדע, דיא אייערע נראָסען דיעזע אנגעמעסען זיין זאָלל. דאָך מוס איך אייך אייגע אונגעלאסליכע בעדענגונג מאכען, דיא אייך איבריגענס זעהר ליעבס צו ערפיללען זיין ווירד.“

„נעגנס זיא אייערעס קנעכטע, הערר!“

„איהר דירפט נור אין מיינעם בייזיין מיט מיינער קראנקען סקלאווין שפרעכען, צו דער איך אייך יעצט פיהרען ווערדע. ווענן איך ניכט צוגעגען בין, זאָ ענטפערנס איך דאָגליך ווערדע, אהנע דאס איהר מיט מיינער סקלאווין מיהזומאה אייך נור אין וואָרט שפרעכעט, אונד זאָללטט אייער בעזוך נאך זאָ נאָטהווענדיג זיין.“

„איך פערשפעכע, אייער בענעהר צו ערפיללען, הערר.“ זאגטע דער ארצט.

דער נרייכע פיהרטע דען ארצט עהרערביעטיג אין דיא עגגע קאיזער דעס שיפפעס.

אויף איינער האטטען מאטראצע הינגעשטרעקט, מיט איינער דירפטיגען דעקע אומהיללט, לאג איין וויידליכעס נעשאָפּף, דאס בייס איינטרישטע דעס ארצטעס, דיעזעס דען קאָפּף צווגעוענדעט, ווייללאש שטאנד איינע אויגענבליקע וויא נעבלענדעס פאן דען אייגענטהימליכען שאנהייטען דיעזעס וויייבעס. זיין פיעלבעוועגטעס לעבען האטטע איהן ווייט אין אזיען, אפריקא אונד אייראָפּא אומהערגעפיהרט, אונד ער האטטע אויף זיינען וויסענשאפטליכען וואנדערונ- גען, וויא אין דעם פאן פערשידענסטען פאלקסשטאממען בעוואהנטען סמירנא, גלעגענהייט נעהאבט, דיא שאנסטען פארמען דער ארטעניערגנען, טירקיגנען, נרייעכען, ווייזגען אונד דער פראנקענסייען *) צו ווערען — דענן פאר דעס צו